

Broj: 7-500/23-2995/5

Podgorica, 20.09.2023. godine

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI

o Nacrtu strategije razvoja zdravstva 2023-2027 sa Akcionim planom za 2023-2024. godinu

Na osnovu člana 14 Uredbe o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija („Sl. list CG”, br. 41/18), Ministarstvo zdravlja Crne Gore je uputilo Javni poziv za konsultacije zainteresovanoj javnosti povodom pripreme Nacrta strategije razvoja zdravstva 2023-2027 sa Akcionim planom za 2023-2024. godinu.

Vrijeme trajanja: Javni poziv je objavljen na internet stranici Ministarstva zdravlja 22.08.2023. godine i trajao je zaključno sa 11.09.2023. godine. U navedenom periodu zainteresovani subjekti su mogli dostaviti komentare, sugestije i predloge radi unapređenja teksta Nacrta strategije, elektronskim putem na e-mail adresu: dragana.mijovic@mzd.gov.me.

Ovlašćeni predstavnici Ministarstva zdravlja koji su učestvovali u javnoj raspravi:

- Dr Sladana Ćorić, državna sekretarka,
- Radovan Nikolić, Generalni direktor Direktorata za zdravstvenu zaštitu, farmakologiju i regulisanje profesije,
- Dragana Mijović, Načelnica u Direktoratu za kontrolu kvaliteta zdravstvene zaštite, unaprjeđenje ljudskih resursa u zdravstvu i zakonitost funkcionisanja strukovnih regulatornih tijela.

Podaci o broju i strukturi učesnika u javnoj raspravi:

U toku trajanja rasprave, dostavljene su primjedbe, predlozi i komentari od ukupno četiri subjekta, i to:

- Predstavništvo UNICEF-a u Crnoj Gori;
- NVO „Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore“;
- Crveni krst Crne Gore;
- NVO "Udruženje roditelja djece sa teškoćama u razvoju Podgorica";

Rezime dostavljenih primjedbi, predloga i sugestija, sa navedenim razlozima za njihovo prihvatanje, odnosno neprihvatanje:

1. Predstavništvo UNICEF-a u Crnoj Gori

- **Primjedba/predlog/ sugestija 1:** Sugestija se odnosi na obuku kadra za što se mogu koristiti opuke SZO EURO, izradu nacionalnih protokola, smanjenje stopa carskih rezova, unapređenje evidencije i registara, ka i osnaživanje uloga babica, poštovanje prava majki i porodično orjentisana njega.

Predlog se djelimično prihvata.

Obrazloženje:

Navedenom strategijom je obuhvaćena obuka kadra, izrada nacionalnih protokola, unapređenje evidencija i registara, dok se pitanja smanjenja stope carskih rezova, osnaživanje uloge babica i poštovanja majki i porodično orjentisana njega uređuju drugim strategijama i Zakonom o dojenju koji je u izradi.

- **Primjedba/predlog/sugestija 2:** Sugestija se odnosi na izrada nacionalne Strategije o imunizaciji.

Predlog se odbija.

Obrazloženje:

Shodno Zakonu o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti, Ministarstvo zdravlja donosi godišnji Program obaveznih imunizacija stanovništva. Takođe, obrazovana je i Nacionalna komisija za rutinsku imunizaciju i Stručno savjetodavno tijelo za imunizaciju, koje prate svjetske standarde i preporuke, te se za sada nije razmatrala mogućnost donošenja posebne strategije, jer ne postoji drugačiji model kojim bi se unaprijedila navedena oblast. Važno je napomenuti da je od osnivanja Nacionalne komisije za rutinsku imunizaciju došlo do značajnog povećanja obuhvata imunizacije.

- **Primjedba/predlog/sugestija 3:** Predlog se odnosi na osvrt kroz strategiju na oblast dojenja i ishrane.

Predlog se djelimično prihvata

Obrazloženje:

Navedene oblasti će biti u velikoj mjeri uređene Zakonom o dojenju. Analize i statistički podaci iz navedenih oblasti bi dodatno opteretili strategiju, a riječ je o krovnoj strategiji kojom je predviđeno nekoliko krupnih aktivnosti koji će bliže urediti sve navedene.

- **Primjedba/predlog/sugestija 4:** Predlog se odnosi na dopunu aktivnosti "U kontinuitetu raditi na ažuriranju i konzistentnom sprovođenju kliničkih smjernica i protokola utemeljenih na dokazima i najnovijim naučnim znanjima sa posebnim

fokusom na hronične nezarazne bolesti” na način što bi se dodalo „i na ranu identifikaciju i intervenciju za djecu sa kašnjenjima i smetnjama i razvoju”.

Predlog se odbija

Obrazloženje:

Navedena oblast će biti detaljno obradena Strategijom ranog razvoja, čija je izrada predviđena ovom Strategijom.

- **Primjedba/predlog/sugestija 5:** Predlog se odnosi na izradu analize rada savjetovališta sa preporukama za optimizaciju rada savjetovališta, pa se predlaže da se istaknu usluge za trudnice, majke i djecu zbog višestrukog povoljnog uticaja na buduće zdravlje stanovništva.

Predlog se odbija

Obrazloženje:

Navođenje konkretnih usluga bi u velikoj mjeri opteretilo navedeno Strategiju, iz razloga što bi se morale navesti sve usluge vezane za patronažu, a u pitanju je veliki broj istih. Smatramo da takva vrsta konkretizacije nije relevantna za ovu Strategiju.

- **Primjedba/predlog/sugestija 6:** Predlog se odnosi na korekciju infrastrukturnih radova i predviđanje Banke humanog mlijeka u navedeni dio Strategije.

Predlog se odbija

Obrazloženje:

Izrada Banke humanog mlijeka je već započeta, pa nije bilo potrebe kroz infrastrukturne projekte predviđati i navedeni.

- **Primjedba/predlog/sugestija 7:** Predlog se odnosi na utvrđivanje novog prioriteta u okviru Strategije: Integrisanje WASH (vodosnabdijevanje, sanitacija i higijena) usluga u zdravstveno planiranje, programiranje, finansiranje i praćenje na svim nivoima zdravstvene zaštite.

Predlog se djelimično prihvata

Obrazloženje:

U akcioni plan 2023-2024 nije moguće uvrstiti predloženu aktivnost, ali će ista svakako biti razmotrena prilikom izrade narednog Akcionog plana.

2. Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore nije dostavilo komentare i sugestije na propisanom obrascu, te iste nijesu razmatrane.

3. Crveni krst Crne Gore

- **Primjedba/predlog/ sugestija 1:** Predlog se odnosi na značajnije uključivanje Crvenog krsta Crne Gore u okviru Strateškog cilja 3.

Predlog se djelimično prihvata.

Obrazloženje:

Navedenim Akcionim planom je u operativnom cilju 3.1 razrađen razvoj PHEOC-a, te je to jedini dio koji se odnosi konkretno na vanredne situacije. Tek u narednoj fazi, kroz aktivnosti u novom Akcionom planu, postojaće mogućnost za uključivanja Crvenog krsta Crne Gore.

- **Primjedba/predlog/ sugestija 2:** Predlog se odnosi na predviđanje Zakona o izmjenama Zakona o obezbjeđivanju krvi kroz operativni cilj 1.5.

Predlog se djelimično prihvata.

Obrazloženje:

Kroz Akcioni plan 2023-2024 nije bilo moguće predvidjeti izmjenu navedenog zakona, s obzirom na to da su već predviđene izmjene i dopune značajnog broja zakona, pa bi bilo upitno da li je moguće realizovati sve aktivnosti. U svakom slučaju, naredni akcioni plan će sadržati predloženu aktivnost.

- **Primjedba/predlog/ sugestija 3:** Predlog se odnosi na to da bi trebalo značajnije obuhvatiti rad na podizanju svijesti građana u dijelu obuke koja se tiče pružanja prve pomoći, s obzirom da u značajnoj mjeri može doprinijeti efikasnosti u pružnju hitne medicinske pomoći.

Predlog se djelimično prihvata.

Obrazloženje:

Akcionim planom 2023-2024 nije bilo moguće predvidjeti navedenu aktivnost, s obzirom na to da isti sadrži samo temeljne aktivnosti kojima će se stvoriti preduslov za dalju realizaciju Strategije. Predložena aktivnost će svakako biti razmotrena kroz neki od narednih akcionih planova.

4. NVO „Udruženje roditelja djece sa teškoćama u razvoju – Podgorica“

- **Primjedba/predlog/ sugestija 1:** Predlog se odnosi na predviđanje obaveze utvrđivanja registra za odrasla lica sa invaliditetom i djecu i mlade sa smetnjama ili teškoćama u razvoju.

Predlog se odbija.

Obrazloženje:

Vodenje navedenog registra je u nadležnosti Ministarstva rada i socijalnog staranja iz razloga što je i tijelo koje utvrđuje invaliditet obrazovano od strane istog organa, pa Ministarstvo zdravlja nema ingerencije u tom pogledu.

- **Primjedba/predlog/ sugestija 2:** Predlog se odnosi na usklađivanje terminologije, te da se umjesto termina djeca sa posebnim potrebama upotrebljava izraz djeca i mladi sa smetnjama ili teškoćama u razvoju.

Predlog se odbija.

Obrazloženje:

Termin djeca sa smetnjama u razvoju je pomehut u strategiji tri puta u kontekstu naziva Centara za djecu sa smetnjama u razvoju, koji postoje pri domovima zdravlja. Dakle, u pitanju su važeći nazivi organizacionih djelova domova zdravlja. Važno je napomenuti da su Strategijom ranog razvoja djeteta predviđene izmjene naziva i reforma navedenih organizacionih djelova.

- **Primjedba/predlog/ sugestija 3:** Predlog se odnosi na izmjene propisa u zdravstvu na način da se isti usklade sa Zakonom o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom.

Predlog se djelimično prihvata.

Obrazloženje:

Akcionim planom nije moguće predvidjeti u kojem pravcu će ići izmjene zakona. Izmjene i dopune će biti sveobuhvatne i podrazumijevaće i usklađivanje sa Zakonom o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom, ali i mnoge druge izmjene i dopune, pa nije moguće sve obuhvatiti i predvidjeti Akcionim planom.

- **Primjedba/predlog/ sugestija 4:** Predlog se odnosi na izmjene naziva pojedinih propisa iz oblasti zdravstva, npr. Lista bolesti i bolesnih stanja.

Predlog se djelimično prihvata.

Obrazloženje:

Akcionim planom je predviđena izmjena zakonskih akata, a nakon toga će se u svakom slučaju pristupiti izmjeni podzakonskih akata i usklađivanju. Nije moguće u Akcionom planu predvidjeti konkretne izmjene, već će one biti predmet analize i preporuka radnih grupa koje će raditi na istim.

Mjesto i datum sačinjavanja izvještaja: Podgorica, 20.09.2023. godine

Naziv organizacione jedinice koja je odgovorna za pripremu Nacrta strategije razvoja zdravstva 2023-2027 sa Akcionim planom za 2023-2024. godinu: Direktorat za zdravstvenu zaštitu, farmakologiju i regulisane profesije.

MINISTAR
Dragoslav Ščekić

The image shows the official seal of the Ministry of Health of Montenegro, which is circular and contains the text 'МОНТЕНЕГРО' at the top, 'МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА' on the sides, and 'ПОДГОРЦА' at the bottom. In the center of the seal is the coat of arms of Montenegro. Overlaid on the seal is a handwritten signature in black ink.